

Zbornik sudske prakse

PRESUDA SUDA (četvrto vijeće)

13. veljače 2014. *

„Prethodno pitanje – Usklađivanje zakonodavstava država članica – Autorsko i srodna prava – Direktiva 2001/29/EZ – Informacijsko društvo – Usklađivanje određenih aspekata autorskog i srodnih prava – Članak 3. stavak 1. – Priopćavanje javnosti – Pojam – Internetske poveznice („poveznice na koje je moguće kliknuti“) koje daju pristup zaštićenim djelima“

U predmetu C-466/12,

povodom zahtjeva za prethodnu odluku na temelju članka 267. UFEU-a, koji je uputio Svea hovrätt (Švedska), odlukom od 18. rujna 2012., koju je Sud zaprimio 18. listopada 2012., u postupku

Nils Svensson,

Sten Sjögren,

Madelaine Sahlman,

Pia Gadd

protiv

Retriever Sverige AB,

SUD (četvrto vijeće),

u sastavu: L. Bay Larsen, predsjednik vijeća, M. Safjan, J. Malenovský (izvjestitelj), A. Prechal i S. Rodin, suci,

nezavisna odvjetnica: E. Sharpston,

tajnik: C. Strömholm, administrator,

uzimajući u obzir pisani postupak i nakon rasprave održane 7. studenoga 2013.,

uzimajući u obzir očitovanja koja su podnijeli:

- za N. Svenssona, S. Sjögrena i M. Sahlman, O. Wilöf, *förbundsjurist*,
- za P. Gadda, R. Gómez Cabaleiro, *abogado*, i M. Wadsted, *advokat*,
- za Retriever Sverige AB, J. Åberg, M. Bruder i C. Rockström, *advokater*,

* Jezik postupka: švedski

— za francusku vladu, D. Colas, F. X. Bréchet i B. Beaupère-Manokha, u svojstvu agenata,
— za talijansku vladu, G. Palmieri, u svojstvu agenta, uz asistenciju S. Fiorentina, *avvocato dello Stato*,
— za vladu Ujedinjene Kraljevine, J. Beeko, u svojstvu agenta, uz asistenciju N. Saundersa, *barrister*,
— za Europsku komisiju, J. Samnadda i J. Enegren, u svojstvu agenata,
odlučivši, nakon što je saslušao nezavisnu odvjetnicu, da u predmetu odluči bez njezinog mišljenja,
donosi sljedeću

Presudu

- 1 Zahtjev za prethodnu odluku odnosi se na tumačenje članka 3. stavka 1. Direktive Europskog parlamenta i Vijeća 2001/29/EZ od 22. svibnja 2001. o usklađivanju određenih aspekata autorskog i srodnih prava u informacijskom društvu (SL L 167, str. 10.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 17., svezak 1., str. 119.).
- 2 Zahtjev je upućen u okviru spora između s jedne strane N. Svenssona i S. Sjögrena kao i M. Sahlman i P. Gadd i s druge strane Retriever Sverige AB (u daljnjem tekstu: Retriever Sverige) u vezi s odštetom koja se navodno duguje N. Svenssonu, S. Sjögrenu, M. Sahlman i P. Gadd na ime naknade štete za koju navedeni procjenjuju da su je pretrpjeli zbog uvrštavanja na internetsku stranicu tog društva internetskih poveznica na koje je moguće kliknuti (u daljnjem tekstu: hiperpoveznice) a koje upućuju na novinske članke za koje su gore navedeni nositelji autorskog prava.

Pravni okvir

Međunarodno pravo

WIPO Ugovor o autorskom pravu

- 3 Svjetska organizacija za intelektualno vlasništvo (WIPO) usvojila je 20. prosinca 1996. u Ženevi WIPO Ugovor o autorskom pravu (u daljnjem tekstu: WIPO Ugovor o autorskom pravu). Ugovor je odobren u ime Europske zajednice odlukom Vijeća 2000/278/EZ od 16. ožujka 2000. (SL L 89, str. 6.) [neslužbeni prijevod].
- 4 WIPO Ugovor o autorskom pravu u članku 1. stavku 4. predviđa da se ugovorne strane moraju pridržavati članka 1. do 21. Konvencije za zaštitu književnih i umjetničkih djela, potpisane u Bernu 9. rujna 1886. (akt iz Pariza od 24. srpnja 1971.), u inačici koja je rezultat izmjene od 28. rujna 1979. (u daljnjem tekstu: Bernska konvencija).

Bernska konvencija

- 5 Članak 20. Bernske konvencije pod naslovom „Posebni sporazumi između zemalja Unije“ propisuje:
„Vlade zemalja Unije pridržavaju pravo pristupiti sklapanju posebnih međusobnih sporazuma, ako bi se tim sporazumima autorima dala veća prava od onih koja su im priznata Konvencijom ili ako bi oni sadržavali druge odredbe koje nisu u suprotnosti s tom Konvencijom. Odredbe postojećih sporazuma koji odgovaraju gore navedenim uvjetima ostaju u primjeni.“

Pravo Unije

6 Uvodne izjave 1., 4., 6., 7., 9. i 19. Direktive 2001/29 propisuju:

„(1) Ugovorom se predviđa uspostavljanje unutarnjeg tržišta i uvođenje sustava koji će osigurati da na unutarnjem tržištu tržišno natjecanje ne bude narušeno. Usklađivanje zakonodavstava država članica o autorskom pravu i srodnim pravima pridonosi postizanju tih ciljeva.

[...]

(4) Usklađeni pravni okvir autorskog prava i srodnih prava će, kroz povećanu pravnu sigurnost i omogućujući stupanj zaštite intelektualnog vlasništva, potaknuti znatno ulaganje u stvaralaštvo i inovativnost, uključujući mrežnu infrastrukturu, i usporedno dovesti do rasta i povećane konkurentnosti europske industrije, i u sadržaju i u području informacijske tehnologije i još općenitije u cijelom nizu industrijskih i kulturnih sektora. [...]

[...]

(6) Bez usklađivanja na razini Zajednice, zakonodavne djelatnosti na nacionalnoj razini koje su već započele u većem broju država članica kao odgovor na tehnološke izazove mogle bi rezultirati značajnim razlikama u zaštiti, a time i u ograničenjima slobodnog kretanja usluga i proizvoda koji sadrže intelektualno vlasništvo ili se temelje na intelektualnom vlasništvu, što dovodi do ponovnog cjepljanja unutarnjeg tržišta i pravne nedosljednosti. Utjecaj takvih zakonskih razlika i pravne nesigurnosti postat će značajniji daljnjim razvojem informacijskog društva, koje je već znatno povećalo prekogranično iskorištavanje intelektualnog vlasništva. Taj razvoj će se povećati i treba se dalje povećavati. Značajne zakonske razlike i pravna nesigurnost u zaštiti mogle bi ometati ekonomiju razvoja u odnosu na nove proizvode i usluge koji sadrže autorsko pravo i srodna prava.

(7) Zakonski okvir Zajednice za zaštitu autorskog prava i srodnih prava mora, stoga, također biti prilagođen i dopunjen koliko god je to potrebno za nesmetano funkcioniranje unutarnjeg tržišta. S tim ciljem, one nacionalne odredbe o autorskom pravu i srodnim pravima država članica koje se znatno razlikuju ili koje uzrokuju pravne nesigurnosti ometajući nesmetano funkcioniranje unutarnjeg tržišta i pravilan razvoj informacijskog društva u Europi trebalo bi uskladiti, a nedosljedne nacionalne odgovore na tehnološki razvoj trebalo bi izbjegavati, dok razlike koje ne utječu štetno na funkcioniranje unutarnjeg tržišta ne bi trebalo ukloniti niti ih sprečavati.

[...]

(9) Svako usklađivanje autorskog prava i srodnih prava mora se temeljiti na visokoj razini zaštite, budući da su takva prava ključna za intelektualno stvaralaštvo. Njihova zaštita pomaže u održavanju i razvoju kreativnosti u interesu autora, umjetnika izvođača, producenata, potrošača, kulture, industrije i javnosti u cjelini. [...]

[...]

(19) Moralna prava nositelja prava trebala bi se izvršavati sukladno zakonodavstvima država članica i odredbama Bernske konvencije za zaštitu književnih i umjetničkih djela, Ugovoru o autorskom pravu Svjetske organizacije za intelektualno vlasništvo i Ugovoru o izvedbama i fonogramima. [...]

7 Članak 3. te direktive propisuje:

„1. Države članice moraju predvidjeti autorima isključivo pravo davanja ovlaštenja ili zabrane za svako priopćavanje njihovih djela javnosti, žicom ili bežičnim putem, uključujući stavljanje njihovih djela na raspolaganje javnosti tako da im pripadnici javnosti mogu pristupiti s mjesta i u vrijeme koje sami odaberu.

[...]

3. Prava iz stavaka 1. i 2. ne iscrpljuju se bilo kojom radnjom priopćavanja javnosti ili stavljanja na raspolaganje javnosti određenom tim člankom.“

Glavni postupak i prethodna pitanja

- 8 Tužitelji u glavnom postupku, svi novinari, napisali su novinske članke koji su bili objavljeni, s jedne strane, u dnevnoj novini *Göteborgs-Posten* i, s druge strane, na internetskoj stranici *Göteborgs-Posten*. Retriever Sverige uređuje internetsku stranicu koja daje njegovim klijentima, u skladu s njihovim potrebama, popise internetskih poveznica na koje je moguće kliknuti a koje vode do članaka objavljenih na drugim internetskim stranicama. Među strankama nije sporno da su ti članci bili slobodno dostupni na internetskoj stranici novina *Göteborgs-Posten*. Prema mišljenju tužitelja u glavnom postupku, ako klijent klikne na jednu od tih poveznica, neće mu biti jasno vidljivo da je premješten na drugu stranicu za pristupanje djelu koje ga zanima. Suprotno tome, prema mišljenju Retriever Sverige, klijentu će biti jasno da ga se upućuje na drugu stranicu kada klikne na jednu od tih poveznica.
- 9 Tužitelji u glavnom postupku tužili su Retriever Sverige pred Stockholms tingsrättom (mjesnim sudom u Stockholmu) da bi dobili odštetu na temelju činjenice da je to društvo iskoristilo, bez njihovog ovlaštenja, pojedine od njihovih članaka tako što ih je stavilo na raspolaganje svojim klijentima.
- 10 Presudom od 11. lipnja 2010. Stockholms tingsrätt odbio je njihov zahtjev. Tužitelji u glavnom postupku podnijeli su žalbu protiv te odluke Svea hovrätta (žalbenom sudu iz Sveae).
- 11 Tužitelji u glavnom postupku su pred tim žalbenim sudom posebice istaknuli da je Retriever Sverige povrijedio njihovo isključivo pravo da stavljaju na raspolaganje javnosti svoja djela u tom smislu da su, zahvaljujući uslugama koje pruža njegova internetska stranica, njegovi klijenti mogli imati pristup djelima tužitelja.
- 12 Retriever Sverige u prilog svojoj obrani navodi da davanje popisa internetskih poveznica koje vode do djela koja su priopćena javnosti na drugim internetskim stranicama ne predstavlja radnju koja bi mogla utjecati na autorsko pravo. Retriever Sverige također navodi da nije izvršio prijenos nijednog zaštićenog djela bilo koje vrste i da je njegova radnja ograničena na navođenje tim klijentima internetskih stranica na kojima se nalaze djela koja ih zanimaju.
- 13 U ovim je uvjetima Svea hovrätt odlučio prekinuti postupak i postaviti Sudu sljedeća prethodna pitanja:
- „1. Predstavlja li situacija u kojoj bilo koja druga osoba, različita od nositelja autorskog [prava] na jednom djelu, stavlja poveznicu na koju je moguće kliknuti kako bi se došlo do tog djela na njegovoj internetskoj stranici priopćavanje djela javnosti u skladu s člankom 3. stavkom 1. Direktive [2001/29]?
2. Utječe li na ispitivanje prvog pitanja okolnost da se djelo na koje upućuje poveznica nalazi na internetskoj stranici na koju svatko može pristupiti bez ograničenja ili okolnost da je pristup na ovu stranicu, nasuprot tomu, ograničen na određeni način?

3. Treba li pri ispitivanju prvog pitanja praviti razliku između situacije u kojoj se čini da se djelo, nakon što je korisnik kliknuo na poveznicu, pojavljuje na drugoj internetskoj stranici ili, nasuprot tomu, situacije u kojoj se čini da se djelo nalazi na istoj [internetskoj] stranici?
4. Može li država članica šire zaštititi isključivo pravo autora na način da predvidi da pojam priopćavanja javnosti obuhvaća više radnji od onih predviđenih člankom 3. stavkom 1. Direktive 2001/29?“

O prethodnim pitanjima

Prva tri pitanja

- 14 Svojim prvim trima pitanjima, koja valja ispitati zajedno, sud koji je uputio zahtjev u biti pita treba li članak 3. stavak 1. Direktive 2001/29 tumačiti na način da stavljanje na internetsku stranicu poveznica na koje je moguće kliknuti a koje vode do zaštićenih djela dostupnih na drugoj internetskoj stranici, predstavlja radnju priopćavanja javnosti, kako je predviđena u ovoj odredbi, uzimajući u obzir da su, na ovoj drugoj stranici, djela o kojima je riječ slobodno dostupna.
- 15 U tom pogledu iz članka 3. stavka 1. Direktive 2001/29 proizlazi da svaku radnju priopćavanja jednom djelu javnosti treba ovlastiti nositelj autorskog prava.
- 16 Iz te odredbe dakle proizlazi da pojam priopćavanja javnosti ujedinjuje dva kumulativna elementa, točnije „radnju priopćavanja“ nekog djela i priopćavanje tog posljednjeg određenoj „javnosti“ (vidjeti, u tom smislu, presudu od 7. ožujka 2013., ITV Broadcasting i dr., C-607/11, t. 21. i 31.).
- 17 Prvi od tih elemenata, naime „radnju priopćavanja“, treba tumačiti široko (vidjeti, u tom smislu, presudu od 4. listopada 2011., Football Association Premier League i dr., C-403/08 i C-429/08, Zb., str. I-9083., t. 193.) kako bi se osigurao, kao što proizlazi iz uvodnih izjava 4. i 9. Direktive 2001/29, viši stupanj zaštite za nositelje autorskog prava.
- 18 U predmetnom slučaju, valja utvrditi da stavljanje na internetsku stranicu poveznica na koje je moguće kliknuti a koje vode do zaštićenih djela objavljenih bez ograničenja pristupa na drugoj internetskoj stranici nudi korisnicima prve stranice izravan pristup navedenim djelima.
- 19 Dakle, kako i proizlazi iz članka 3. stavka 1. Direktive 2001/29, za postojanje „radnje priopćavanja“ dovoljno je, ponajprije, da se djelo stavi na raspolaganje određenoj javnosti na način da mu osobe od kojih se ona sastoji mogu imati pristup a da pri tome ne mora biti odlučujuće jesu li one ovu mogućnost koristile ili ne (vidjeti, analogijom, presudu od 7. prosinca 2006., SGAE, C-306/05, Zb., str. I-11519., t. 43.).
- 20 Iz navedenog slijedi da se, u okolnostima poput onih u predmetu u glavnom postupku, situacija u kojoj se nude poveznice na koje je moguće kliknuti a koje vode do zaštićenih djela treba smatrati „stavljanjem na raspolaganje“, te stoga „radnjom priopćavanja“ u smislu navedene odredbe.
- 21 U vezi s drugim od navedenih elemenata, tj. da zaštićeno djelo treba biti stvarno priopćeno „javnosti“, iz članka 3. stavka 1. Direktive 2001/29 proizlazi da pod pojmom „javnosti“ ta odredba obuhvaća neograničen broj potencijalnih adresata te podrazumijeva, k tome, značajan broj osoba (gore navedena presuda SGAE, t. 37. i 38., kao i, u tom smislu, gore navedena presuda ITV Broadcasting i dr., t. 32.)
- 22 Dakle, radnja priopćavanja, poput one koju je izvršio uređivač određene internetske stranice putem poveznica na koje je moguće kliknuti, obuhvaća sve potencijalne korisnike stranice koju ta osoba uređuje, znači neodređen i dosta velik broj adresata.

- 23 U tim se okolnostima treba smatrati da navedeni uređivač vrši priopćavanje određenoj javnosti.
- 24 Uz navedeno, kako i proizlazi iz stalne sudske prakse, da bi bilo obuhvaćeno pojmom „priopćavanje javnosti“, u smislu članka 3. stavka 1. Direktive 2001/29, priopćavanje, poput onoga u predmetu u glavnom postupku, koje obuhvaća ista djela kao i prvotno priopćavanje te je učinjeno putem interneta poput prvotnog priopćavanja, dakle na isti tehnološki način, treba također biti upućeno novoj javnosti, odnosno javnosti koju nisu uzeli u obzir nositelji autorskog prava kad su dali ovlaštenje za prvotno priopćavanje javnosti (vidjeti, analogijom, gore navedenu presudu SGAE, t. 40. i 42., rješenje od 18. ožujka 2010., Organismos Sillogikis Diacheirisis Dimiourgon Theatrikon kai Optikoakoustikon Ergon, C-136/09, t. 38. kao i presudu ITV Broadcasting, t. 39.).
- 25 U predmetnom slučaju treba konstatirati da stavljanje na raspolaganje djela o kojem je riječ putem poveznica na koje je moguće kliknuti, poput onoga u predmetu u glavnom postupku, ne dovodi do priopćavanja predmetnih djela novoj javnosti.
- 26 Naime, ciljana publika prvotnog priopćavanja bili su svi potencijalni posjetitelji predmetne stranice jer su, znajući da pristup djelima na ovoj stranici nije bio ni na koji način ograničen, svi internetski korisnici mogli slobodno pristupiti navedenim djelima.
- 27 U tim okolnostima treba konstatirati da se, kada su svi korisnici druge stranice kojima su djela priopćena putem poveznice na koju je moguće kliknuti mogli izravno pristupiti tim djelima na stranici gdje su ta djela bila prvotno priopćena, bez intervencije uređivača te druge stranice, korisnici stranice koju uređuje navedeni uređivač moraju smatrati potencijalnim adresatima prvotnog priopćavanja te stoga dijelom javnosti koju su uzeli u obzir nositelji autorskog prava kada su odobrili prvotno priopćavanje.
- 28 Prema tome, zbog činjenice da ne postoji nova javnost nije potrebno ovlaštenje nositelja autorskog prava za priopćavanje javnosti poput onoga u predmetu u glavnom postupku.
- 29 Takva konstatacija ne bi bila upitna ako bi sud koji je uputio zahtjev morao konstatirati, a što ne proizlazi jasno iz spisa, da se, kada internetski korisnici kliknu na predmetnu poveznicu, djelo pokazuje na način da ostavlja dojam da se prikazuje na stranici gdje se nalazi ta poveznica, dok se u stvarnosti ono nalazi na nekoj drugoj stranici.
- 30 Doista, ta dodatna okolnost nimalo ne mijenja zaključak prema kojem stavljanje na stranicu poveznice na koju je moguće kliknuti a koja vodi do zaštićenog djela objavljenog i slobodno dostupnog na drugoj stranici ima za učinak stavljanje na raspolaganje korisnicima prve stranice navedenog djela i stoga čini priopćavanje javnosti. Međutim, uzimajući u obzir da nije riječ o novoj javnosti, ovlaštenje nositelja autorskog prava u svakom slučaju nije potrebno za jedno takvo priopćavanje javnosti.
- 31 Nasuprot tome, u slučaju kada poveznica na koju je moguće kliknuti dopušta korisnicima stranice gdje se nalazi ta poveznica zaobilaženje mjera ograničenja koje je postavila stranica gdje se nalazi zaštićeno djelo da bi se pristup javnosti ograničio samo na pretplatnike te kada, također, predstavlja intervenciju bez koje se navedeni korisnici ne bi mogli koristiti prenesenim djelima, valja sve te korisnike promatrati zajedno kao novu javnost koju nisu uzeli u obzir nositelji autorskog prava kad su dali ovlaštenje za prvotnu komunikaciju, u smislu da je ovlaštenje nositelja potrebno za takvo priopćavanje javnosti. Takav je slučaj, posebice, kada djelo nije više na raspolaganju javnosti na stranici na kojoj je prvotno priopćeno ili kada se još uvijek nalazi na navedenoj stranici ali je dostupno samo za ograničenu javnost, odnosno kada je dostupno na drugoj internetskoj stranici bez ovlaštenja nositelja autorskog prava.

- 32 S obzirom na navedeno, na prva tri pitanja valja odgovoriti u smislu da članak 3. stavak 1. Direktive 2001/29 treba tumačiti na način da stavljanje na internetsku stranicu poveznica na koje je moguće kliknuti a koje vode do djela koja su slobodno dostupna na drugoj internetskoj stranici ne predstavlja radnju priopćavanja javnosti, kako je predviđena u ovoj odredbi.

Četvrto pitanje

- 33 Svojim četvrtim pitanjem sud koji je uputio zahtjev u biti pita treba li članak 3. stavak 1. Direktive 2001/29 tumačiti na način da zabranjuje državi članici da šire zaštitu nositelje autorskog prava na način da propiše da pojam priopćavanja javnosti obuhvaća više radnji od onih navedenih u toj odredbi.
- 34 U tom pogledu proizlazi osobito iz uvodnih izjava 1., 6. i 7. Direktive 2001/29 da su ciljevi te direktive ponajprije otklanjanje pravne neusklađenosti i pravne nesigurnosti u vezi sa zaštitom autorskih prava. Međutim, priznavanje da država članica može šire zaštititi nositelje autorskog prava na način da propiše da pojam priopćavanje javnosti obuhvaća također i druge radnje osim onih iz članka 3. stavka 1. Direktive 2001/29 dovelo bi do stvaranja pravnih neusklađenosti i time, za treće subjekte, pravne nesigurnosti.
- 35 Posljedično, cilj Direktive 2001/29 bio bi zasigurno ugrožen ako bi različite države članice mogle pojam priopćavanja javnosti tumačiti na način da on obuhvaća više radnji od onih iz članka 3. stavka 1. te direktive.
- 36 Točno je da uvodna izjava 7. navedene direktive naglašava da ista nema za cilj ukinuti ili spriječiti razlike koje ne utječu štetno na funkcioniranje unutarnjeg tržišta. Valja međutim utvrditi da bi navedeno, ako bi države članice bile prisiljene priznati mogućnost da pojam priopćavanja javnosti obuhvaća više radnji od onih iz članka 3. stavka 1. iste direktive, nužno imalo štetan utjecaj na funkcioniranje unutarnjeg tržišta.
- 37 Iz navedenog slijedi da članak 3. stavak 1. Direktive 2001/29 ne treba tumačiti tako da dopušta državama članicama širu zaštitu nositelja autorskog prava na način da predvide da pojam priopćavanja javnosti obuhvaća više radnji od onih navedenih u toj odredbi.
- 38 Na takav zaključak ne utječe okolnost, koju su u svojim pisanim očitovanjima naveli tužitelji u predmetu u glavnom postupku, da članak 20. Bernske konvencije predviđa mogućnost da države potpisnice mogu sklopiti „posebne sporazume“ da bi nositeljima autorskog prava dale veća prava od onih koja su predviđena tom konvencijom.
- 39 U tom je pogledu dovoljno podsjetiti da se, kada konvencija dopušta državi članici usvajanje mjere koja je protivna pravu Unije, a da je ne obvezuje na navedeno, država članica treba suzdržati od usvajanja takve mjere (presuda od 9. veljače 2012., Luksan, C-277/10, to. 62.).
- 40 Budući da bi cilj Direktive 2001/29 zacijelo bio ugrožen ako bi se pojam priopćavanja javnosti tumačio na način da obuhvaća više aktivnosti od onih koje su navedene u članku 3. stavku 1. te direktive, država članica treba se uzdržati od korištenja mogućnosti koja joj je dana člankom 20. Bernske konvencije.
- 41 Stoga na četvrto pitanje valja odgovoriti u smislu da članak 3. stavak 1. Direktive 2001/29 treba tumačiti tako da zabranjuje državi članici da šire zaštitu nositelje autorskog prava na način da predvidi da pojam priopćavanja javnosti obuhvaća više radnji od onih navedenih u toj odredbi.

Troškovi

- 42 Budući da ovaj postupak ima značaj prethodnog pitanja za stranke glavnog postupka pred sudom koji je uputio zahtjev, na tom je sudu da odluči o troškovima postupka. Troškovi podnošenja očitovanja Sudu, koji nisu troškovi spomenutih stranaka, ne nadoknađuju se.

Slijedom navedenog, Sud (četvrto vijeće) odlučuje:

1. **Članak 3. stavak 1. Direktive Europskog parlamenta i Vijeća 2001/29/CE od 22. svibnja 2001. o usklađivanju određenih aspekata autorskog i srodnih prava u informacijskom društvu treba tumačiti na način da stavljanje na internetsku stranicu poveznica na koje je moguće kliknuti a koje vode do djela koja su slobodno dostupna na drugoj internetskoj stranici ne predstavlja radnju priopćavanja javnosti, kako je predviđena u ovoj odredbi.**
2. **Članak 3. stavak 1. Direktive 2001/29 treba tumačiti na način da zabranjuje državi članici da šire zaštiti nositelje autorskog prava na način da predvidi da pojam priopćavanja javnosti obuhvaća više radnji od onih navedenih u toj odredbi.**

Potpisi